

2021-2022

היסטוריה סביבתית של הים התיכון –

קורס מספר 120.0.2109

סמסטר א

זמן: ימי ג', 12-14

מורה: דר' דוד פריזם

קבלת תלמידים: לפי קביעה באימייל dfriesem@univ.haifa.ac.il

סוג הקורס: הרצאות

רמת הקורס: פתוח לכל התארים

דרישות קדם: ללא

סקירה כללית של הקורס: הקורס יקנה מבט מן הים התיכון על השורשים וההתהליכים

ההיסטוריים שהֵבֵנו את יחסינו עם הסביבה. בקורס נתמקד ביחסי אדם-סביבה באמצעות סקירה היסטורית של תהליכים טבעיים אשר השפיעו על חברות אנושיות, ניצול וניהול משאבים טבעיים על ידי האדם והתפתחות רעיונות חדשים ביחס לתפיסת הסביבה. מטרת הקורס היא להדגים כיצד הסביבה הטבעית, הפיזית, הבנויה והתפיסתית משולבות זו בזו ומהוות חלק בלתי נפרד מהחוויה האנושית.

נושאים:

1. מבוא להיסטוריה סביבתית ולרעיון של 'סביבה'
2. המערכת האקולוגית של הים התיכון וסביבתו
3. השורשים העמוקים של יחסי אדם-סביבה:
 - א. בני האדם הראשונים באגן הים התיכון
 - ב. ניאוליתזציה ותהליך הביות
 - ג. העיור ועלייתן של חברות בקנה מידה גדול
4. נושאי מפתח בהיסטוריה הסביבתית של הים התיכון (בחינת מקרי בוחן מתקופת הברונזה והברזל, התקופה ההלניסטית והרומית, ימי הביניים והתקופה המודרנית)

- א. מיקרואורגניזמים ומחלות
- ב. שינויי אקלים ואסונות טבע
- ג. כריתת יערות ושינויי הנוף
- ד. חליפין (הגירה ומסחר)
- ה. ניצול משאבים טבעיים וטכנולוגיה

בסוף הקורס התלמידים:

1. יכירו גישות בסיסיות בהיסטוריה סביבתית
2. ירכשו ידע בסיסי להבנת נתונים סביבתיים
3. יבינו כיצד תהליכים סביבתיים נקשרים לתהליכים תרבותיים
4. יכירו אירועי מפתח ותהליכים מרכזיים בעיצוב יחסי אדם-סביבה בהיסטוריה הים תיכונית

דרישות והרכב הציון הסופי:

נוכחות בכל הפגישות (20%)
מבחן בית (80%)

רשימת קריאה כללית:

- Hughes, J.D., 2005. *The Mediterranean: An Environmental History*. ABC-CLIO.
- Thommen, L., 2012. *An Environmental History of Ancient Greece and Rome*. Cambridge University Press.
- Hoffmann, R., 2014. *An Environmental History of Medieval Europe*. Cambridge University Press
- Broodbank, C., 2013. *The Making of the Middle Sea*. Thames & Hudson.

סטודנטים יקרים,

אם יש לכם לקות למידה או מוגבלות/בעיה רפואית שעשויה להשפיע על לימודיכם, ושבגינה אתם זקוקים להתאמות אנא פנו לדיקנאט הסטודנטים למדור נגישות ולקויות למידה: דוא"ל LDA@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249265

לאבחון והתאמות בגין לקות למידה ו/או הפרעת קשב יש לפנות ליה"ל: דוא"ל mhait@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249022

סטודנטים שיש ברשותם מכתב התאמות מהאוניברסיטה וזקוקים להנגשה בקורס מוזמנים לפנות אליי במייל בסמוך לתחילת הקורס.